

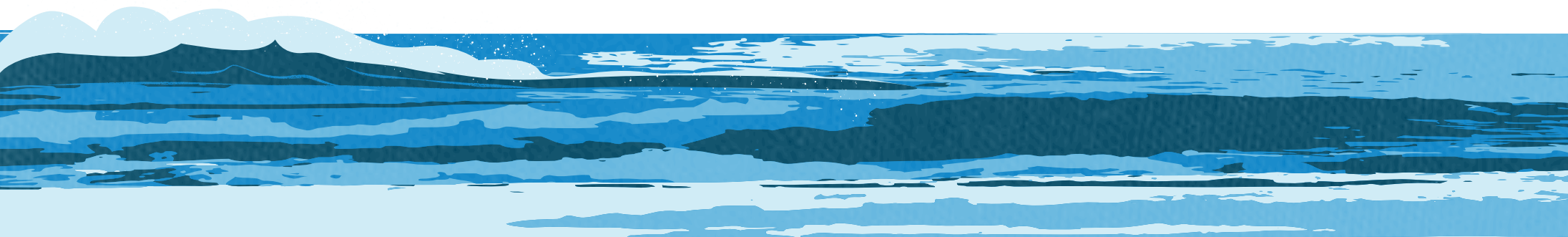
Drejebog 10

“Sidste tur om erindringen”

Denne drejebog tager udgangspunkt i følgende materialer:

- ‘Under åben himmel’ af Martin Andersen Nexø
- F. P. Jacs erindringer ‘Fortælleren blev senere sig selv’
- Johannes V. Jensens ‘Ved livets bred’

Denne tur er tænkt som en afslutningstur for hele forløbet med Martin Andersen Nexø. Turen tager udgangspunkt i Andersen Nexøs erindringsovervejelser, som en introduktion til hvad deltagerne selv husker fra de foregående ture. Turen foregår som vandring i skov. Undervejs holdes pauser med oplæsning af forskellige erindringsbilleder fra tre forskellige forfattere.

DREJEBOG TUR 10: Erindringer - tur i Allerød

Hvad er erindringerne for en størrelse?

Opvarmning i skoven, intro til temaet: Hvad husker du?

Start med at læse: Ved gravhøjen: s. 172-173 'og sådan ville jeg også have det' - kombineret med Nexø's tanker om erindringer - se næste side.

Videre gang fri snak.

Passende sted læs s. 173 'kulden kom tidlig' - s. 175 '..dobbelttydigt' - kombiner med introen fra F. P. Jacs erindringer, der starter således "erindringer fra Tøfle - Sangen i vildgræssets strå - se følgende sider.

Gå lidt, efterfølg med at læse s. 175 - slut - kombineret med Johs. V. Jensen citat fra 'Ved livets bred - se følgende sider.

Stillegang herfra

Inden kaffen laver deltagerne følgende øvelse: Ud fra temaet sætter deltagerne sig sammen tre og tre og tænker tilbage på de forgangne ture: Hvad husker I?. Skriv erindringerne på karton. Erindringerne deles med hele gruppen efterfølgende i gulddramme. Samtalearket med oversigt over de 9 foregående ture udleveres til deltagerne, som inspiration til samtalen.

HUSK: print

MEDBRING: Højtaler, Under åben himmel, afslutningsdigt Piet Hein 'Så gik jeg gennem min barndoms skov...'

FORBEREDELSE: Print af diverse

Med litteraturen som vandrestav

MARTIN ANDERSEN NEXØ
TUR 10
NEXØ - ERINDRER

Martin Andersen Nexø om erindringen.

Siden jeg blev tres, hænder det oftere og oftere, at jeg stilles overfor det spørgsmål: Hvornår får vi en levhedsbeskrivelse fra dig? Min første stilling til spørgsmålet var ærgrelse over, at man fandt mig gammel nok til det; selv havde jeg ingen følelse af at være nået til memoire-stadiet. Mine forbindelser bagud har altid holdt til i det ubevidste; det er nuet og fremtiden, der lever bevidst og vågent i mig. Jeg har vel kraftige rødder i det forgangne, men har altid følt, at de nærrede og styrkede mig bedst, når de fik lov at arbejde i det skjulte. Og når man står midt i kampen, hvor den brænder hededst, og har en gut på halvandet år tumlende som en frisk friskpumpet gummibold under sit arbejdsbord, er man ikke meget oplagt til at rette sindet bagud.

Vidstes der desuden ikke nok om mig i forvejen? Jeg har dog en anselig produktion bag mig, og kritikken har altid energisk hævdet - uden at tage større hensyn til den stilfærdige protest nu og da fra min side - at indholdet i min produktion i hovedsagen var af

selvbiografisk, naturligvis let omdigtet, art.

Med det er det nu alligevel så som så; I virkeligheden har jeg, også hvor jeg anvendte stof af mit eget liv, løjet ganske tykt, har måttet lyve for overhovedet at få folk i tale. Jeg har ofte måttet le, når der blev anket over min krasse realisme; man skulle bare vide, hvordan virkeligheden så ud!

...

Og nu, da jeg er godt i gang, må jeg spørge mig selv, hvordan sandheden egentlig ser ud. Alene har jeg mødt adskillige sandheder i mit liv, i hundredevis vel nok! Sandhedernes antal er uendeligt stort; og når vi har mødt dem alle, har vi måske sandheden. Men det ligger uendeligt langt ude! Der er måske alligevel ingen anden vej for den enkelte til at nå sandheden end at lyve - digte - sig den til, eller lade andre gøre det for sig.

Med litteraturen som vandrestav

MARTIN ANDERSEN NEXØ
TUR 10
NEXØ - ERINDRER

Jac om erindringen!

Uddrag fra F. P. Jac's 'Fortælleren blev senere sig selv',
Borgens Forlag 1998

Tøfle -
Sangen i vildgræssets strå

Tilbagelænet erindring, sådan vil alt liv uvilkårligt blive. Og så vil man sidde med denne gestus af frihed, hvor man selv vælger de pletter der passer til ens temperament og sammenhæng. Og hvorfor skulle det dog være anderledes for Tøfle? Denne fredløse blide gadedreng....

...Er det mon nu den rigtige film, som jeg har sat i apparatet? Tilbagelænet erindring, det er nu slet ikke så let at få spolen til at rulle. Og så med disse første årgange, der er sgu så mange faldgruber. Og der må ikke være nogen slentrefejl, det har jeg bebudet mit indre så højt. Og så samtidig, og det har jeg lovet mig selv, der skal fandme ikke lægges fingre imellem. Men, men, men, sådan er det jo altid med de første par sider, men nu kan jeg mærke at jeg sidder rigtigt i pennen. Og jeg kan se at de slukker lyset nu i skurvognen. Der er kun et par uger til Sankthans, så det er faktisk dag hele døgnet. Og far har sagt, at nu skal jeg snart hjælpe til, for det hele vil blive til en byggeplads. Jeg tænker sådan på ordet byggeplads.

Med litteraturen som vandrestav

MARTIN ANDERSEN NEXØ
TUR 10
NEXØ - ERINDRER

Johannes V. Jensen om erindringer

Ved livets bred

‘Der gives erindringer som ikke synes at falde sammen med virkeligheden, selv om man kan datere dem til bestemte indtryk, og som ikke vil blive levende endog så om man vender tilbage til steder de er knyttet til; de er af en egen indre natur, værdifuldere end alle andre. Et helt liv kan hobe andre indtryk ovenpå, det man kalder liv, på bunden bliver dog ligesom en første erfaring, vigtigere og dybere, skønt uigenkaldeligt tabt, end alt hvad man har oplevet.

Egentlig, med sprogets midler, kan sligt overhovedet ikke siges eller beskrives, men man kan skrive sig frem deromkring.

Omstændighederne derved; muligvis er der dem der vil føle en tone anslået i deres indre som de kender, og som fører ind i samme dybt forvarede verden.

Det begynder for mit vedkommende med en å, en meget almindelig å, som vandløbene er i Danmark, og for resten ikke i noget andet land jeg véd af, den typiske lavlands-å, som næsten uden fald bevæger sig med mange bugtninger og stillestående “høller”, opfyldt af grøde og kranset med flæg, gennem milevide engdrag, til den omsider løber ud i en eller anden lav fjordarm.’

‘Jeg har siden guset den, den er nu omtrent tilgroet, næppe en grøft, skønt en solid stensat bro fører over den endnu, med svært jerngelænder; under denne bro, hvor loftet var lange, svære, kløvede kampesten, og hvor et urmørke herskede, boede den hvide hest - men den er der aldrig nogen der taler om mere; Broen kender jeg ikke engang igen, og åen er slet ikke den jeg husker; til barndommens land kan der ikke valfartes, det hører som Atlantis til landene, der er gået under.’

Med litteraturen som vandrestav

MARTIN ANDERSEN NEXØ
TUR 10
NEXØ - ERINDRER

Samtale ark til de foregående 9 ture deltagerne skal samtale om til slut:

- 9 ture - 9 temaer - hvad husker du?
- Rejsen fra Sjælland til Bornholm - Allerød Sø
- Bedsteforældrene på Balka Lyng - Ravnsholt Skov fra bib
- Barnet og angsten - Ravnsholt Skov fra Vestre Hus
 - Far og arbejderen - Allerød Sø
- Drengene og naturen - natursyn - Ganløse Eget
- Vogterlivet og leg - Tokkekøb hegnet, Kirkeltevej
 - Brumleby
- Skolen og Allerød by
- Dyrehaven på picnic

